

SÜMEG ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	--

A békeremények

közelebb jutnak a megvalósuláshoz minden győzelemmel, amelyet a jószág Isten enged seregeinknek. Minél nagyobb csapásokat mérünk ellenségeinkre, annál gyorsabban következik be a nagy dráma utolsó felvonása, amely most már kétségtelenül a mi számunkra hozza meg a teljes és végleges győzelmet. A legnagyobb ellenség, az orosz kolosszus, amellyel az entente végig akarta hengerelni a központi hatalmak földjeit, már ezer sebhől vérzik, fegyvereink vitézei és belső láz gyötrik az óriást, amely nemrégén még rémülete volt a világnak.

A béke, amit mi várunk és akarunk, nem lehet más, mint alapkövétele annak az alkotásnak, ami jövő nyugalomunknak, új történelmünk grandiozus fejlődésének, régi dicsőségünk új hajnalhasadásának kezdetét jelenti. Az entente pedig, amely eleinte Berlinbe, Bécsbe és Budapestre akart bevonulni, hogy itt diktálja a megalázó békét, most már siránkozva emlegeti, hogy vissza kell foglalni tőlünk az elhódított területeket és azután lehet már békéről beszélni. Milyen változása az időnek, milyen nagy fordulása a sorsnak, amely az igazság erkölcsi alapját menti meg győzelmünkkel a jövő világ számára.

A jó Isten dus aratást enged nekünk itthon a mezőkön, ahol bőségesen fizet a megszentelt hazai föld a sok vért, ami hős fiaink szívéből hullott el védelmében. És dus az aratásunk a gránicoknál, a vértől ázott harctereken, ahol a mesék varázslata önt erőt katonáink lelkébe, hogy fáradhatlanul rohanjanak előre a győzelem útján, amíg ellenségeinket porba sújtjuk és visszadjuk a világnak az elrabolt békét.

Ez a nyár — óh, milyen emlékezetes, forró nyara lesz ez a történelemnek — érleli győzelmeink és ezzel a béke gyümölcseit. Most folyik északon, a galíciai és lengyel síkságokon és feljebb az orosz zord hegyek között a legnagyobb munka. Fiaink, ezek a csodálatos erejű magyar gyerekek, meg a rengő léptű német sisakosok, most vivják a már tántorgó orosz kolosszussal a végső tusát. Mintha idahallanánk csatakiáltásuk zengését, mintha fülünkbe csendülne az orosz földön zúgó magyar Hymnusz és a német Wacht am Rhein isteni muzsikája. Gyönyörű harmoniába olvad össze a két nagy nemzet imádsága, közben pedig a végét a vonagló ellenség hörgése adja a nehéz diszonanciát.

Figyeljünk most északra. — Nagy események napjainál vagyunk. Hőseink most vivják a világ legnagyobb és legkeményebb tusáját, most csavarják ki

az orosz ellenség kezéből a gyilkos rántörök mérgezett kardját. Már inog a megvert muszka óriás. Még csikorogtatja dühében a fogát. De harapni már nem tud. Csak hűrög és leheg a tehetetlen kintől. Megkezdődött az utolsó felvonás. A befejezést a nagy drámaíró, az isteni végzés már menállapította. A német osztrák-magyar hadak fejére már megérlelte az idő a győzelem babéros glóriáját. A végső erőfeszítés legnagyobb munkája nemsokára készen lesz, de ami vér elhull még a lengyel földeken, az csak du-sabbá teszi a mi biztos győzelmünk legszebb virágját.

Sümege reggel.

Hát úgy van biz a'; ha valaki reggel végig menne úgy 1/6 óra tájban az uccákon, látná milyen élénk hely ez a mi városunk. Aztán amint fokozatosan halad az idő, úgy csendesül el a mozgalom, délfele már úgy szólván: teljesen kihalt minden. Én minden reggel erre a nagy élénkségre ébredek. Itt a mi uccánkban különösen elevenek az emberek...

— Jó reggelt... Szép idő van... Hova megy? stb. Ezek az első párbeszéd, amelyek kiröppentik az álmot szememből...

Aztán gyereksírás; panaszos, keserves. Most jön valaki; friss leányhang kérdi: Miért sírsz? — Buhuhu, buhu, — zokog tovább a kérdezett... A végén kinyögi, hogy el-

Harctéri feljegyzések.

Közlő: Wlassits Gábor zászlós.

(Folytatás.) Február 28.

Gyermekkoromban, mikor először olvastam a bibliában Jákobról, oly borzasztónak találtam annak a kővákosát, hogy puha vett agyamban mindig csak órea gondoltam, talán meg is sirattam. Mégis milyen jól aludt a kővákoson és milyen szívet álmodott!

A mi vákosunk a hátizsák, semmivel sem volt puhább a kőnél. Volt abban fehérnemű, zseblámpa, főzőedény, fényképezőgép; ami aztán alvásközben jól megnyomkodta az ember képét. A nagy úban kifáradva, mélyen elaludtunk, észre sem vettük, hogy szomszédaink, kiknek ezrede már a kora reggeli órákban indult, mikor tüntek el mellőlünk. Mi voltunk a legkényelmesebbek, ráértünk pihenni, estéie úgyis a lövészárkok lakói leszünk.

Béke időben azt tanítják, hogy a honvédnek riadóra öt perc alatt készen kell lennie. Hogy tényleg úgy van-e, nem tudni, de mi egy perc alatt teljesen készen voltunk. Milyen más itt az élet, három napja mozdítottunk, lefekvésnél nem vetkőztünk, amivel aztán megtakarítottuk, hogy reggel nem kellett újra öltözködni. Ma azonban mindnyájan megmozdítottunk, úgy is ritkán jut erre alkalmunk, tiszta fehérneműt váltottunk, ez sem fog egyhamar lekerülni rólunk.

Az uton nem akartunk megpihenni, tehát indulás előtt a reggelit és az ebédet egyszerre fogyasztottuk el: piritott szalonnából és sajtból állott.

Reggel kilenc óra, már indulunk is. Magas hegy van előttünk, kanyargó szepten út visz rajta keresztül, át Galiciába. Finom hópelyhek hullanak, egészen fehérbe borítanak bennünket, úgy látszik, mintha minden ember hólepedőbe öltözött volna. Hideg csipős februári szél fúj velünk szembe, a hegy oldaláról szemünkbe csapja a havat; behunyjuk szemünket és így megyünk tovább. Nem is beszélünk egymáshoz, szólanul haladunk; azokra hőszőkre gondolunk, kiknek a sirja itt a hegy oldalon az út mellett van; a kereszteteket még nem borította el a hó, pesti fiúk alusszák alattuk örök álmukat.

Velünk együtt igyekeznek a meredek uton a trón is. Ezek már hangosabbak, a kocsisok káromkodnak, mert a lovak minden öt percben megállnak, elindítani a kocsit pedig még nehezebb, nyolc-tíz embernek is kell hozzá-látni. Nagyon fáradságos az út.

Hatalmas katonai autók jönnek velünk szemben. Szánok, valamint kocsi is, ezek azonban már mind fűsek.

Egyszer csak a szentek neveit hallom emlegetni. A doktorunk ábrándozik. Egyedül ő hozott magával gummi vákosát, azt is ott felejtette Ussokon. Nagy kényelemhez volt szokva az öreg, már most jó lesz neki is a hátizsák.

Pent vagyunk a hegytetőn, az ország ha-

tárán. Semmi sem hirdette az előtt a határt, mint tüskés dróttokkal van elválasztva, csak a Magyarország és Galícia; nagy harcok nyomai.

Mindnyájan egy bucsu pillantást vetünk vissza hazánkra, de a sűrű hóhullástól már nem látunk belőle semmit.

A nagy úban fáradtak vagyunk, de az út további része könnyebb, mert már lefelé megyünk.

Ismerősökkel találkozunk, ezek vezetnek bennünket tovább. Régi jó barátokkal hoz össze a sors. Össze is ölelkezünk, mindegyiknek van mondani valója, de annál több kérdésre kell minékünk felelni.

Előttünk van a Svanki-i fűrésztelep, itt kell jelentkezünk először a hadosztálynál. Amire egyikünk sem számított, kitűnő öt fogásos ebéd várt reánk. Szerencsénk volt, épen ebéd időre érkezünk. A velünk hozott újságokat kitörő lelkesedéssel fogadták, cserébe pedig felséges vörös bort kaptunk uszoki pala vízzel.

Egy jó pajtásunk kísért el bennünket további jelentkezésre egy ezredhez, melynek irodája az állomás épületében volt, ahol a századokhoz a beosztásunkat megkapva vezetével röktön indultunk is a rajnonalba.

Derékig stüppedve mentünk a hóban, gyakran pihenőt tartva. Az egész vidék egy hómező, fenyő fák emelkednek ki.

Szépen kitaposott út visz odáig, de most a szél egészen befújta hóval magyarázta vezetőnk és gyakran állt meg ő és nézetelt

vesztette a pénzt. — Ugy köll, mér nem vivyáztál rá, — feleli kötekedve a leányhang — és tova siet... — Buhu, buhu, — bömlöli a gyerek, most már egész erejéből, ahogy a száján kifér; mert így magára maradva, biztosan elképzei az otthoni fogadtatást. Most egy idősebb asszonyhang kérdezi:

— Miért sírsz, te kis gyerek?
— Buhu, buhu, — megint a felelet.
— Elvesztetted a pénzt? Vagy eltörted az üveget? (Ugy látszik palinkáért küldték!)

A gyerek felelet nélkül bög tovább: az asszonyi hang újból megszólal:

— Ne sírj; erigy szépen haza, mondd meg. Mert máskép meg azért vernek meg, hogy sokáig odavoltál.

Ugy látszik ez használ, mert a sírás hangja mindig jobban távolodik; tehát szófogadott és megy hazafelé; elebe a bizonyos rossznak, amit: verésnek hívnak.

Most férfihangok jönnek. Miről is tudnának másról beszélni mint a háborúról? Ezek már együtt indulhattak el hazulról, mert nagyon benne vannak a témában.

— De azt mondom én magának, koma, hogy még mához esztendőre se lesz vége ennek! — mondja az egyik hang.

— Dehogy is nem! — szólal meg a másik, — hiszen csak nem akarnak minden munkabíró embert elpusztítani erről a világról!

Milyen tiszta egyszerű, helyes felfogása ez a dolgoknak! Szeretném még hallgatni, de tovább mennek. Az alvásnak már ugyanis láttek. A bömbölő lurkó végleg kizavart az álomból! Most már képtelenség elaludnom, pedig még csak fél 7 van s nincs itt még a felkelésem ideje. Próbáljuk meg. Befordulok a fal felé; szépen eligazgatom a vánkost. No most jóéjszakát világ! — gondolom magamban; végre csend van künn is, itt bent is, aludjunk! — Gondolok szép, álombarinogató ábrándokra, amelyek kedvesek a lelkemnek... gondolok... gondolok... S lám, kezd a szempillám nehezedni; már csak félig vagyok ébren, félig már álmodom is tán... milyen jó aludni...

— Híjz! híjz! — üvölt megint egy hang künn az uccán.

— Kergesd azt a borjut onnan a ház elő! — kiabál egy másik; — híjz! híjz! — ostor durrogatás is közben. Mintha a szüindianok kezdtek volna meg harci-lakomájukat! Ne neked álom, ne neked csendesség, ne nektek szép ringató ábrándok, nyugalom és minden egyéb! Ilyenkor mindig felkiváncokozom

körül, úgy látszik ő nem volt biztos hogy jól vezet-e? Végre elértük a tartalék állását. Itt négyen váltak el tőlünk, ezeket ide osztották be; hárman egy másik vezetővel folytattuk tovább az utat az első rajvonalba.

Vajon milyen lehet az élet az első rajvonalba? Ez járt nekem egész uton eszemben és ha rá gondoltam, folytonos öldöklést, ágyú és puskapopogást képzeltem magam elé. Öreg este lett mikor megérkeztünk a rajvonalba. Mélyes csend az egész vonalon. Sehoh sem lehet hallani egy puskacsattanást sem. Talán akkora, hogy mi megérkeztünk, béke lett a muszkával?

Második vezetőnk a zászlóalj irodába vezetett bennünket itt »lejelentkezve« küldönc vezetett mind gyökünk a századjához.

Századparancsnokom az egykori, régi baráti szeretettel fogadott és az ő kis kunyhójába fogadott vendégül az éjszakára. Privádinerje kitünő meleg kávét főzött a részemre. Vacsorára volt még azonkívül szalámi, csokoládé, vajkenyér, sajt. Nem is olyan rossz talán itt a harc téren! A szerencse kedvezett, a géppuskás főhadnagy, ki szintén lakója a kunyhónak, telefonált, hogy nem megy baza aludni, így tehát az ő fekvőhelyét lefoglalhattam, ami egy sebesült vívó ágy volt. Ebben alszom legelőször a harc téren és talán ilyenben fognak innen elszállítani. Ki törődik most azonban ilyen gondolattal. Fő, hogy nagyszerű fekvőhelyhez jutottam.

(Folytatom.)

a holdba, mert mi itt lenn úgy tudjuk, hogy ott minden kihalt; — tehát elgondolom, hogy ott, így reggel mindenesetre csendesebb lehet a világ, mint itt amilyen. Na délfelé aztán már ugyis teljesen mindegy, akár itt lakom, akár a fennt, mert se itt, se ott nincs senki.

Azért kérem, ne tessék ráfogni a mi városunkra, hogy: hihalt, unalmas, fires fészkek, ahol az ember idegei megörlődnek, tönkremennek az egyhangú szürke élettelen napok alatt. — Nem bizony; határozottan tagadom mindezeket, sőt még azt is merem állítani, hogy kimondottan: élénk, eleven, mozgalmas élet van itten. És laknak emberek, — óh de mennyire laknak! — és nem bujnak el, nem alusznak, nem fásultak el minden iránt, — hanem: elevenek, frissek, élék az életet, járnak a maguk dolgai után stb. Aki nem hiszi el nekem — ez nézze meg az uccákat: reggel fél 6 óra tájon!

Én.

A »Laci gyerekről.«

Kedves vidám, mosolygós fiú volt. Szerette a muzsikát; és válogatva szerelte az embereket, — egyéniség volt. Úr volt és gavallér.

Mikor jött a mozgósítás, bár hivatalánál fogva, mint szolgabíró, még maradhatott volna — mégis elment. Felvette a piros húszárnyadragót, elment harcolni a hazaért. Itt hagyta a vig komániát, mely mindig szeretettel gondolt rá. Még mielőtt elment, újabb jelét adta gavallériájának is, azzal, hogy szolgabírói fizetését lekötötte a hadbavonultak családtagjai részére. Mulatott még egyet s elment messze a halálós veszedelmek színhelyére.

S a Laci gyerek ott is az maradt, aki itt volt: kedves vig cimpora és férfi talpig. Átküzdötte az őszi esős napokat, át a téli fagyos heteket; gyönyörűen harcolt: »Signum Laudis« lett érte jutalma. Egyszer aztán aggodni kezdtek az ismerősök, a barátok érte. Rossz hírek jöttek róla. Azaz semilyen hírek, csak annyi, hogy eltűnt. Sajnálkozva emlegették, kérdezték: mi lehet véle?

Most aztán nemrégibe megjött róla a híradás. Egy zászlós tudósította az édesapját, Olty Guidót, hogy mi lett a Laci gyerek sorsa. Elfogták az oroszok! S hogy vitézül tartotta magát a végsőkig, arra bizonyíték ez az alább következő levél, amelyet elfogatásának körülményeiről itt közlünk:

Nagyságos Uram! Mellékelve Uraságodhoz juttatom orosz fogságba került kedves fiának kíváncsághoz képest, annak tulajdonát képező »Signum Laudis« kitüntetését, valamint személynazonossági jegyét. Kedves fia f. é. május 13-án szakaszával, kapott felsőbb parancs értelmében visszavonuló ezredének utóvédjét képezte, mely alkalommal kozákok őt és csapatát három oldalról bekerítették és ő a szabadon levő irányban menekülni igyekezett, azonban 7 huszárával egy ingoványba szorult, ahol a kozákok elfogták és Havrilestie-n levő parancsnokságra kísérték, ahol őrizet alá vették. Itt eleinte egy pajtában tartották őrizet alatt és csak amikor a havrilestie-n rutén tanító Johann Cyganiuk az orosz tábornokot, Kellert-et megkérte, hogy egy magyar tisztnek fogságában adják meg az őt, mint tisztet megillető tiszteletet, akkor az említett tanító lakásába költözött át kedves fia. Nevezett tanítónak itt alkalma volt kedves fiával beszélni, mely alkalommal ő a Signum Laudis-t és illettségi jegyét a tanítónak azzal a kéréssel nyújtotta át, hogyha csapataink újra visszatérnek, akkor egyik magyar katonának adja ezeket át, azzal a kéréssel, hogy nagyságodhoz juttassa. Így jutottam én ehhez a megbízatáshoz, amelyet a derék rutén tanító kedves fiának kíváncsághoz képest reám átruházott. Amint a szemtanutól személyesen megtudtam, kedves fia sebesületlenül jutott a kozákok keze közé és az elfogatás elől nem menekülhetett meg, miután az ingoványban a 20 főből álló kozák csapat ellen tehetetlen volt. Havrilestieről másnap kedves fiát tovább szállították és valószínűleg Szibériába internálták. Végül még arra kérem Nagyságodat, hogy a derék

rutén tanítónak (cime Johann Cyganiuk in Havrilestie letzte Postilwankontz, Bukovina) a küldemény vételét igazolni sziveskedjék, valamint ugyanezt kéri Nagyságos Uramnak ismeretlenül is készséges híve: Dombovány Ödön egyéves önkéntes a 10. lovassági hadosztálynál. Tábori posta 89.

N. B.

H I R E K.

Miről is beszélhetnénk

másról, mint a piacról? Ez most a legaktuálisabb téma, erről beszél ma minden ember. Hát beszéljünk mi is erről. Állapítsuk meg, hogy az élelmiszerek megállapításával olyan kö esett le a városi közönség szívére, amely már-már tűrheteren süllyal nehezedett reánk. Eddig csak jajgtni, csak sírni tudtunk, most az öröm érzése tölt el bennünket. Örülünk, hogy a hatóság végre belenyult abba a darázsészekbe, ahonnan a háború óta a legfájóbb csipéseket kaptuk; hogy végre minket is megvéd a hatóságunk az uzsorások fojtogató polip karjaival szemben. Ne féljen a közönség, a maximális árak megállapítása miatt nem fog egy eladó sem elmaradni a piacunkról. Kezdetben — igaz — táncolni fognak picikét a falusi nénikék amiatt, hogy ezután meg kell elégedniök száz percentes haszonnal és nem nyuzhatják le az egész bőrünket; kezdetben — igaz — elmaradnak egyes eladók a piacról s strájkolni fognak, de lassacskán majd csak megvigasztalódnak szegények valahogy. Majd ha látják, hogy a tyukászok és más viszonteladók se veszik meg jobb áron a portékájukat, ha látják, hogy a hatóság szigorú büntetésekkel sújtja a maximális árak túllépőit. Csak nem szabad engedni a rendelet szigorúságából s nem szabad, hogy a közönség a falusi eladónak segítsen kijátszani az árakat. A hetivásáron máris tapasztaljuk, hogy a közönség — ha lehet — nem tartja be a maximális árakat, többet fizet; vagy ha a rendőr vagy polgári őr jelen van az alkunál, elhívják a piacról az eladó asszonyt a lakásukra s ott adnak többet a maximális árnál. Erre a manipulációra fel is hívjuk a főlzolgabíró úr figyelmét. Felhívjuk továbbá, hogy egy mérleg nagyon-nagyon hiányzik a piacról! Ugy halljuk, a tapolcai és a keszthelyi főlzolgabírák már eltiltották, hogy a tojást, baromfit és egyéb élelmicikkeket kiszállítsák a járásuk területéről, Ezt talán minálunk is el lehetne rendelni, ha látjuk majd, hogy az árak maximálása miatt a falusi termelők bojkotálják piacunkat?! Minden eszközzel, tüzzel-vassal küzdjön a hatóság az uzsorások ellen. A közönség pedig legyen a hatóságnak segítségére s ne álljon azok pártjára, akik éppen az ő zsebére utaznak tehetetlen kapzsisággal.

— Rédey Gyula címzetes püspök. A király — mint a »Magyar Kurir« jelenti — Rédey Gyula veszprémi nagyprépostot és püspöki helynököt, városunk diszpolgárat olchini címzetes püspökké nevezte ki. A ki nevezést a hivatalos lap egyik legközelebb megjelenő száma fogja publikálni.

— Kitüntetés. Őfelsége a király szentmártoni Darnay Kajetan kaposvári vaskereskedőnek, törvényszéki kereskedelmi ülnöknek, ez irányban kifejtett hasznos tevékenysége elismeréséül a kereskedelmi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— Kinevezés. A király bányavölgyi Tost Aurél hadnagyot, Lukonich Gábor dr. járási tiszti főorvos vejét az 1. honvéd huszárezrednél főhadnaggyá nevezte ki.

— Vizsgálat a katonai kórházban. Schulhof Vilmos dr. egy ipariskolai tanár ki-sérétében f. hó 29-én vizsgálatot tartottak a helybeli beteg katonák között. A vizsgálat

célja a rokkantság megállapítása volt, hogy aztán a rokkantság következtében más pályára készítsék elő őket.

— **Felvétel az egyházmegyébe.** Horvát Károly báró bíboros püspök ő eminenciája Szabó Domokos Florid kapucinus atyát az egyházmegye kötelékébe felvette és kápláni minőségben a sümegcsehi plébániára rendelte.

— **Kihágások a hatósági árak ellen.** A hatósági árak szigorú betartására Dehény József reálisk. tanár piaci biztos ügyel fel. Már is kihágások történtek, melyet a hatóság kérhetetlen szigorral büntet. Ez alkalommal felkérjék az illetékes hatóságot, hasson oda, hogy a falukban a tyukászok vásárlásait tiltsa be, mert oda fogunk jutni, hogy a falu egyszerűen bojkotálja a várost és a tyukászoknak kijátszva a hatóságot eladja portékáját. Továbbá a járás területéről mindennemű élelmickek kivételét tiltsa el.

— **Vonatok visszaállítása.** Aug. hó 20-tól kezdve a balatoni vasuton, a régi menetrendbe illesztett, Tapolcáról délelőlt 9 óra 35 perckor induló, Budapestre, keleti pályánvar — délután 4 óra 15 perckor érkező, továbbá a Budapestről délelőlt 10 óra 45 perckor induló Tapolcára délután 4 óra 52 perckor érkező vonatokat újból forgalomba hozták.

— **A 43–50 évesek sorozása.** A honvédelmi miniszternek a minap jelent meg a rendelete az 1865. évtől 1872. évig bezárólag terjedő időközben született (43–50 éves) népfelkelők összeírása és sorozása iránt. A rendelet szerint e népfelkelők összeírását az egész országban azonnal meg kell kezdeni: a sorozás augusztus 28-tól október 7-éig tart, az utóbeutató-szemlék pedig október 11-én és 12-én lesznek. A jelentkezésnél és a szemléa minden 43–50 éves egyén tartozik megjelenni, tekintet nélkül arra, hogy, volt-e katona, vagy sem; kivételt képeznek az orvosok, a rokkantsági állományhoz tartozó nyugdíjas katonák és a mindennemű népfelkelői szolgálatra alkalmatlannak talált nyugdíjas csendőrségi személyek, akiknek nem kell jelentkezniük. — A besorozottak bevonulási ideje csak később fog közhírré tétetni.

— **A Marcal folyó tisztogatása.** Farkas István járási főszolgabíró ismét tanujelét adta kiváló érzékének a közügyek iránt: a Marcal folyó tisztogatásának éveken keresztül huzódó ügyét rendezte. Az értési érdekeltséget július 30-ára hívta össze Sümegre, akik igen szép számban jelentek meg. A szombathelyi m. kir. kulturmérnöki hivatal is meghívta, amely Rieger Antal főmérnökkel képviseltette magát. Farkas István főszolgabíró és Rieger főmérnök szakavatott előadásai után az értekezlet elhatározta a munka teljesítését s e célra 200 orosz hadifoglyot kér a pozsonyi hadtestparancsnokságtól. A költségeket hosszú, alapos megvitatás után 40.000 koronában, a munkaidőt pedig 100 munkanapban állapították meg. A jelen lévő nagybirtokosok és képviselőik a költségeknek körülbelül 50%-át biztosították, amennyiben pedig a kisbirtokosok 70%-a kötelezőleg kijelenti, hogy a rájuk eső költségeket viselik és azokat augusztus 7-ig a közigazgatási hatóság rendelkezésére bocsájtják, úgy a járási főszolgabíró azonnal intézkedik a foglyok kirendelése iránt és a régen vajudó munka kezdetét veszi.

— **Önkéntesi karpaszomány.** Oly kereskedők és iparosok, kik annak idején az önkéntesi karpaszomány viselésére feltétlenül jogosító középiskolai előképzettséget nem szerezhették meg, de kellő önműveltséggel bírnak, megfelelő társadalmi állást foglalnak el és nagyobb üzlettel rendelkeznek, e karpaszomány viselésére amennyiben most mint népfelkelők bavevoni tartoznak — a következő módon szerezhetnek kivételes engedélyt. Kérvényt kell benyújtani az illetékes kereskedelmi és iparkamrához a népfelkelési igazolvány csatolása mellett s a kamara véleménye kíséretében a kérvényt a kereskedelmi miniszteriumhoz továbbítja. A kereskedelmi miniszter javaslata alapján dönt a kérelem tárgyában a honvédelmi miniszter, illetve a hadügyminiszter s az eddigi gyakorlat szerint a döntés igen liberális szokott lenni.

— **Mától kezdve nyulra is lehet vadászni.** A vadászati tilalom szerint a Nimródok csakis augusztus 15-től kezdve vadászhatnak nyulakra. A rendkívüli időkre való tekintettel azonban a kormány kivételesen megengedte, hogy az idén a fácánok, foglyok és fűrjek mellett augusztus első napjától kezdődőleg nyulra is lehet vadászni.

— **Tűz Badacsonytomajon.** Folyó hó 23-án délben Badacsonytomaj községben gyermekek gyufától való játékaól meggyuladt Kántor Ignác badacsonytomaji lakosnak gabonakazla; a tűz a nagy hőségben néhány pillanat alatt lángba borította az egész kazlat, sőt meggyuladt tőle a nem messze levő széna is. A nagy hőségben alig lehetett a tüzet megközelíteni, úgy, hogy a tűzoltás munkája inkább a lokalizálásra, mint a mentésre irányulhatott. A kár, ami igen jelentékeny, a biztosítás révén részben megtérül. Az eset újabb figyelemre méltó arra, hogy a gyermekekre vigyázzunk, nehogy gyufához jussanak.

— **A Balatonba fulladt.** Úst Gyula balatonyöröki kántortanító 9 éves fia 28-án furdott három kis fiuval a Balatonba. Vihar keletkezett, óriási hullámok jöttek és elfűtötték a kis fiut. A habok elnyelték és csak pénteken akadnak a kis fiu holtestére. A Balaton vetette ki közel a furdóházhoz.

— **Ujabb sebesültszállítmány.** Tegnap ismét 15 sebesült érkezett, melyet a három kórházban helyeztek el.

— **Államsegély.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter felszólította a tanfelügyelőségeket, hogy azoknak az iskolafenntartóknak kérvényeit küldje fel a miniszteriumba, akik eddig kértek államsegélyt új tanítói állások szervezésére, de a háborús viszonyok miatt kérésük nem volt teljesíthető. Az iskolafenntartók tehát, kérvényük akár a tanfelügyelőségnek, akár a közigazgatási bizottságnak van, sürgessék meg, hogy terjesszék fel a miniszterhez. Akik irataikat megkapták, sürgősen nyújtsák be. Ez a rendelkezés nem vonatkozik újabb kérvények elintézésére, hanem csak azokra, melyeket a múlt évben esetleg visszautasítottak.

— **A német 42. cm. löveg.** Seume dr. főmérnök, a 42-es feltalálója és konstruktőrje, mint a Hadsereg legújabb száma közli, nemrég érdekes felolvasást tartott erről az ágyúóriásról. E szerint a löveg súlya 88.750 kgr., az alapzat (páncél) 37.500 kgr., a cső hossza 5 méter, a lövedék magassága 1 m. 26 cm., súlya 400 kgr. Az egész löveg (ágyú) 172 alkatrészből áll és azt 11 vasuti kocsi szállítja. Az ágyút 8 méternyire beállják és beállják a lövedékbe. Ez az eljárás 24–28 óráig, a belövés (melyet más ágyúkkal végeznek) 5–6 óra időt igényel. Egy lövedék 11.000 márkába kerül. Hogy milyen pusztítást véghez, megítélhető abból, hogy Lütichre csak 5 lövést tettek, az első lövés 1700, a második 2300 embert pusztított el. Namur és Matbeugenek elegendő volt 2–2 lövés. A löveget (ágyút) aláaknázzák, hogy veszély esetén fölrobbanthassák, hogy az ellenség kezébe ne kerüljön.

— **Az orrvadászat áldozata.** Kósa Károly 50 év körüli zalaszántói földműves

az elmúlt pénteken este 10 órakor kiment a zalaszántói szőlőhegy mellett elhuzódó uradalmi erdőbe szarvaslesre. Végzetes tévedésből Czibor Mórival zalaszántói lakóst, aki az erdőben egy part mellett ugyancsak szarvaslesen állt, a sötétségben szarvasnak véve agyonlőtte. A tettes cselekményének elkövetése után a zalaszántói csendőrsőrn önként jelentkezett és a nyomozás során tettét beismerte.

— **Öngyilkosság.** Csipszer József 36 éves tapolcai lakos, pincemunkás a múlt heten öngyilkossági szándékból fejbe lötte magát és azonnal meghalt. Özveggyet és két kis-korú árvt hagyott hátra. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Ujra megnyitott táboriposta.** F. évi július hó 22-től kezdve a táborba árumintaküldemények ismét küldhetők, de egyelőre kizárólag csak a következő táboripostákhoz: 9, 10, 11, 14, 16, 34, 39, 45, 46, 51, 53, 55, 61, 69, 76, 78, 81, 85, 88, 91, 93, 95, 99, 106, 109, 113, 119, 129, 136, 145, 149, 151, 168, 169, 170, 176, 186, 187, 188, 180, 191, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 251, 154, 300, 301, 302, 302, 304, 305, 306, 307, 308, 306, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 630, Sarajevó.

— **Pusztító jégeső a Balatonnál.** A minap Keszthely környékén rettenetes jégeső pusztított. Mintegy 8–10 percig esett galambtojás nagyságú jég, olyan sűrűen, hogy a zivatar után marokszám lehetett szedni. Öt darabból egy deciliter vizet lehetett olvasztani. Szokatlanul nagy területen esett a jégeső egyforma erővel, de szerencsére esővel keverten, úgy, hogy a szőlőkben kevesebb kárt tett. Sok helyütt azonban igen nagy kárt okozott a jégeső. A gabonát annyira elverte, hogy az aratás néhány napot késett.

— **Adomány a vak katonák részére.** Orbán István vitás ügyből kifolyólag 6 koronát juttatott kiadóhivatalunkhoz, mely összeget rendeltetési helyére küldöttük.

— **Adakozás.** A sümegi püspöklak s óvóban elhelyezett beteg katonák részére adakoztak: Jambor Miklósné, Varga Károlyné, N. N. Pencné zöldség és főzelékféle. piaci adakozók zöldség, főzelék és gyümölcs. Jung Gyuláné, Helyei Lajosné, Scholtz Károly, özv. Oszkai Ferencné, Szárföldi Józsefné, Radlóczkyné, Heteyi Istvánné, ifjú Kovács Mihályné, Totola Imre ugorka, zöldség, főzelékféle. Özv. Jenvay Gézné fehérnemű és 2 K. a vakoknak.

— **Eladó ebédülő szőnyeg.** Teljesen új eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő: Horvát Imre.

Szerkesztőtárs: Németh Böske.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

Steckenpferd- liliumtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen, a. Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő széplő ellen elismert hatásánál fogva a a qör- és szépség gondozásában való föltűnőhatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomtatékosan a Steckenpferd ivédőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 1 koronáért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertüzletekben stb. — Hasonlóképpen kitérő Bergmann Marena liliumkrémje (80 fillér egy tubus). Kitérő szer női kezek gondozására.

Berson

Gummiarok
a legjobb.

Orvosok

bizonyítják, hogy a legkitünőbb
köhögés elleni gyógyszer

☒ **Kaiser-féle** ☒
☒ **Mell-Karamellák** ☒
a „3 fenyővel”

MILLIÓK használják

Köhögés

rekedség nyálkaság, katarus, fájó
torok, számlhurut, valamint elő-
vigyázatból megfűlés ellen, leg-
célszerűbb minden **harcosnak!**

6100 közjegyzőileg hitelesi-
tett bizonyítvány or-
vosoktól és magánosoktól bizo-
nyítják **biztos hatásukat!** Ét-
vágygerjesztő, jóízű bonbonok.
1 csomag 20 és 40 fillér, doboz
60 fillér. Háborús doboz 30 fillér.

Kapható **M. KOSSA GUSZTÁV**
gyógyszertárában Sümegen.

Valamint minden gyógyszertárban.

PAPIR szalvéták

fehér és színes
100 darab K 1:50-től
K 2:50-ig.

Kapható: **Horvát Gábor**
papirkereskedésében Sümegen.

Mielőtt bármelyik új épüle-
tét betetőzné vagy
használnak pótlá-
sába belekapna, kérjen a lakóházak,
istállók, kamara, pajta, ólak és egyéb
épületek befödésére szolgáló kátrányos
és meszelnivaló aszfalt bitumen kő-
fedélemmezéből mintát, mely még a leg-
olcsóbb zsuppnál is olcsóbb, de amel-
lett emberéleten át eltart. Hogy biz-
tos és célszerű, kitűnik abból, hogy
tűzbiztosítása a cserépnél is olcsóbb,
sőt mert könnyű tető készül belőle,
vékonyabb fal és könnyebb gerendá-
zat szükséges, tehát ez is nagy meg-
takarítás. Bárkinek szívesen nyújt fel-
világosítást s ingyen ad mintát

Würzburger Jakob nagykereskedése
SÜMEGEN.

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipősarok

kaucsuk sarkok
királya

©aditvél olcsó, mert kaucsukból készült.

Ajánlok azon-
nali szállításra

BENZINT

teljes mértékben
helyettesíteni tudó

BENZONILE

100 kilogr.-ként
140 koronáért.

Dextrin semmi-
nemű pénzügy-
őri ellenőrzés alá
nem esik. Kapható

Weiner Samunál, Szombathely.

BENZOLINE

a cséplési idényhez rendkívül szükséges új haj-
tóerő motorüzemhez, melynél a benzint teljesen
pótolja, Minden mennyiséget katonai engedély
nélkül és pénzügyőri ellenőrzés nélkül körmendi
raktárából azonnal szállíthatok 100 kilonként a
legolcsóbb árban szállítok. A hordó darabonként
8 K. 50 f. és ezen árért bérmentve visszaveszem.
Ajánlok továbbá gépolajt 170 koronáért, hen-
gerolajt 100 kilonként 280 koronáért. Kisebb
vételnél az edény felszámíttatik.

Haas Aladárnál, Körmenden.

Mindennemű

nyomtatványokat

izléses kivitelben, jutányos áron készít

Horvát Gábor

könyvnyomdája, Sümegen.

Mindennemű

könyvkötőmunkák

elkészíttetnek.